

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ.Εμπορίου) την 23η Ιουλίου 1998, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ. με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Νικόλαος Παραθύρας,
Κων/νος Ηλιόπουλος,
Χαρίλαος Χάρακας,
Λεωνίδας Νικολούζος,
Μελίνα Μουζουράκη και
Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Ελένη Βασιλειάδου, κωλύομενης της τακτικής Αλεξάνδρας Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασεως ήταν ο έλεγχος της προηγούμενης συγκέντρωσης των επιχειρήσεων «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ» και «ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.ΕΠ.», η οποία γνωστοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/1977, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Στη συνεδρίαση παρέστη η κλητευθείσα εταιρία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ», δια του πληρεξουσίου δικηγόρου της κ. Παναγιώτη Κυλιντηρέα.

Στην αρχή της συζήτησης το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την έγγραφη εισήγηση της Υπηρεσίας επί της υποθέσεως και πρότεινε (α) την μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης δεδομένου ότι δεν θα περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά και (β) να υποχρεωθεί η εξαγοράζουσα εταιρία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ» να προσκομίσει στην Ε.Α., τη σύμβαση πώλησης προ της οριστικής υπογραφής της, προκειμένου να ελεγχθεί κατά πόσο περιέχει όρους περιοριστικούς του ανταγωνισμού. Στην συνέχεια έλαβε τον λόγο ο πληρεξούσιος δικηγόρος της εξαγοράζουσας εταιρίας, ο οποίος ανέπτυξε τις απόψεις τους και έδωσε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής, για να ζητήσει στο τέλος την έγκριση της συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε Διάσκεψη την 30η Ιουλίου 1998, στην ως άνω αίθουσα 611, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικά, το ενδιαφερόμενο μέρος κατά τη συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Επειδή, κατά μεν τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 στοιχ. β του ν. 703/77, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τα άρθρα 1 του ν.1934/91 και 2 παρ. 1 του ν. 2296/95, «συγκέντρωση πραγματοποιείται, όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία

τουλάχιστο επιχείρηση ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν, άμεσα ή έμμεσα, με αγορά συμμετοχών στο κεφάλαιο ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλον τρόπο, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων επιχειρήσεων», κατά δε τη διάταξη του άρθρου 4β παρ. 1 αυτού, όπως ισχύει, μετά την τροποποίησή του με τα άρθρα 2 του ν.1934/91 και 2 παρ. 3 του ν. 2296/95, «κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας, ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν:

α) το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, στην εθνική αγορά συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU).»

και κατά τις διατάξεις του άρθρου 4γ παρ. 1 και 2 αυτού, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 2 παρ. 4 του ν.2296/95:

«1. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

2. Για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παρ.1 του παρόντος άρθρου λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδος, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή τους, οι δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και των χρηστών από τις επιχειρήσεις και από άλλες ανταγωνιστικές ή δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, η πρόσβαση τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των οικείων αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και τελικών καταναλωτών και η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.»

II. Επειδή από τα έγγραφα του φακέλου που σχηματίστηκε, τους ισχυρισμούς και τις εξηγήσεις του πληρεξουσίου δικηγόρου της αιτούσας εταιρίας και την όλη ενώπιον της Επιτροπής διεξαχθείσα διαδικασία προέκυψαν τα εξής:

A.1. Στις 27.5.1998 η εταιρία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. (ΕΛ.ΠΕ) υπέγραψε με τους μετόχους της εταιρίας ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ Γ. ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ (ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ) «Επιστολή Προθέσεων δια της οποίας συμφωνείται, υπό όρους, από τα ενδιαφερόμενα μέρη η ύπαρξη πρόθεσης για την υπογραφή μέχρι 27.6.1998 σύμβασης πώλησης του συνόλου των μετοχών της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ προς εταιρεία ή εταιρείες του ομίλου της ΕΛ.ΠΕ. Η μεταβίβαση και παράδοση των μετοχών θα πραγματοποιηθεί με τη λήψη όλων των αδειών που απαιτούνται σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία περί συγκεντρώσεως επιχειρήσεων και μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου της μεταβιβαζόμενης εταιρείας. Η εν λόγω συμφωνία γνωστοποιήθηκε από την ΕΛ.ΠΕ στην Επιτροπή Ανταγωνισμού στις 11.6.1998.

A.2α. Η εξαγοράζουσα εταιρία ιδρύθηκε το 1975 (Ν. 87/1975) με την επωνυμία ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΑΕ (ΔΕΠ ΑΕ) και τον Απρίλιο του 1998 συγχωνεύθηκε με τις θυγατρικές της (Ν. 2593/98) και μετονομάστηκε σε ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ. Η εταιρία έχει έδρα την Αθήνα, ανήκει καθ' ολοκληρίαν στο Ελληνικό Δημόσιο και αντικείμενό της είναι η άσκηση εμπορικής, βιομηχανικής και ερευνητικής δραστηριότητας σχετικά με τους υδρογονάνθρακες στην Ελλάδα και το εξωτερικό και (μέσω της θυγατρικής της ΕΚΟ-ΕΛΔΑ) δραστηριοποιείται στην εμπορία ενός ευρέως φάσματος πετρελαιοειδών συμπεριλαμβανομένων βενζινών, λιπαντικών, καυσίμων αεροπορίας, πετρελαίου κίνησης, πετρελαίου θέρμανσης για βιομηχανική και οικιακή χρήση, πετρελαίου εξωτερικής καύσης (μαζούτ), υγραερίων, ντίζελ ναυτιλίας (Μ 60) και μαζούτ ναυτιλίας (ΒF0).

A2β. Η δομή του Ομίλου ΕΛ.ΠΕ από 1.4.1998 έχει ως εξής:

Εταιρεία	Αντικείμενο Εργασιών	% Συμμετοχής
ΕΚΟ – ΕΛΔΑ ΑΒΕΕ	Εμπορία πετρελαιοειδών – Δυλιστήριο	100%
ΕΚΟ–ΦΙΑΜ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΑΒΕΕ	Παραγωγή και Εμπορία φιλμ πολυπροπυλενίου	99,992%
ΑΣΠΡΟΦΟΣ Α.Ε.	Εκπόνηση τεχνικών μελετών και παροχή συμβουλών	100%
ALGRE Α.Ε.	Εμπορία πετρελαίου στην περιοχή των Βαλκανίων	35%
ΔΕΠΑ Α.Ε.	Εμπορία και εκμετάλλευση φυσικού αερίου	15%

Μέσω δε των θυγατρικών της εταιρειών η ΕΛ.ΠΕ ελέγχει και τις παρακάτω εταιρείες :

Εταιρεία	Αντικείμενο Εργασιών	Μέτοχος	% Συμμετοχής
Α.Ε. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ «ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ»	Εμφιάλωση και εμπορία υγραερίου	α) ΕΚΟ-ΕΛΔΑ β) PETROLINA, Κύπρου	86,35% 13,65%
PETROLINA (OVERSEAS) LTD	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου με έδρα τη Λάρνακα, Κύπρου	ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ	100%
ΕΚΟΛΙΝΑ Α.Ε.	Εμφιάλωση και αποθήκευση υγραερίου	Α) ΕΚΟ-ΕΛΔΑ Β) ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ	50% 50%
ΕΚΟ – GEORGIA LTD (Γεωργία)	Εμπορία καυσίμων	Α) ΕΚΟ-ΕΛΔΑ	76,5%

Τέλος η ΕΛ.ΠΕ συμμετέχει με ποσοστό 35% στην Α.Β.Ε.Ε ΒΟΛΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΡΗΤΙΝΗΣ (ΡΕΤ) με διακριτικό τίτλο VPI ΑΕ, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της παραγωγής πλαστικών φιαλών συσκευασίας.

A.2γ. Ο κύκλος εργασιών του ομίλου της ΕΛ.ΠΕ. στην εθνική αγορά για το 1997 (βάσει του άρ. 4στ ν.703/77, όπως ισχύει) ανήλθε σε 595,2 δις δρχ. (1.929,8 εκ. ECU), ενώ στην παγκόσμια αγορά σε 714 δις δρχ. (2.314,99 εκ. ECU). Η δε ΕΛ.ΠΕ. (ως ΔΕΠ) το 1997 είχε πραγματοποιήσει κύκλο εργασιών ύψους 483,2 δις δρχ. (1.566,7 εκ. ECU), ενώ στον χώρο της εμπορίας πετρελαιοειδών, η θυγατρική της ΕΚΟ-ΕΛΔΑ ΑΒΕΕ (ως ΕΚΟ ΑΒΕΕ), είχε πραγματοποιήσει κύκλο εργασιών ο οποίος ξεπερνούσε τα 280 δις δρχ. (907,8 εκ. ECU).

A.3α. Η εξαγοραζόμενη εταιρία ιδρύθηκε το 1975, έχει έδρα την Αθήνα και αντικείμενο την εισαγωγή και εμπορία πετρελαιοειδών εν γένει. Δραστηριοποιείται σε όλους τους κλάδους καυσίμων και λιπαντικών, εκτός των καυσίμων και λιπαντικών της αεροπορίας και του υγραερίου και δεν έχει οποιαδήποτε συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις.

A.3β. Ο κύκλος εργασιών της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ στην εθνική αγορά για το 1997 (βάσει του άρ. 4στ ν.703/77, όπως ισχύει) ανήλθε σε 69 δις δρχ. (233,7 εκ. ECU), ενώ ο κύκλος εργασιών της στην παγκόσμια αγορά ανήλθε σε 83,1 δις δρχ., (269,43 εκ. ECU).

B.1α. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Τα πετρελαιοειδή αποτελούν προϊόντα παράγωγα του αργού πετρελαίου και διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες: α) τα πετρελαιοειδή εγχώριας κατανάλωσης και β) τα πετρελαιοειδή διεθνών πωλήσεων.

Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται τα παρακάτω προϊόντα που αποτελούν χωριστές αγορές: i. Υγραέρια (Ε.Α. Αποφ. 99/1998), ii. Βενζίνες και ειδικότερα α) κοινή βενζίνη ή απλή, β) βενζίνη super, γ) αμόλυβδη βενζίνη super (οι οποίες δεν υποκαθίστανται και αποτελούν τρεις διακριτικές αγορές), iii. Φωτιστικό πετρέλαιο, iv. Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (ντίζελ) που διακρίνεται σε α) πετρέλαιο θέρμανσης και β) πετρέλαιο κίνησης, v. Πετρέλαιο εξωτερικής καύσης (μαζούτ) που διατίθεται στις (μη υποκαθιστάμενες) ποιότητες α) μαζούτ Νο1, άλλως μαζούτ 1500 (για χρήση στη βιοτεχνία και ελαφρά βιομηχανία) και β) μαζούτ Νο 3, άλλως μαζούτ 3500 (για χρήση από τη βαριά βιομηχανία – ΔΕΗ, ΑΓΕΤ, ΛΑΡΚΟ κλπ), vi. Άσφαλτοι, vii. Λιπαντικά που χωρίζονται σε δύο διακριτές αγορές α) λιπαντικών αυτοκινήτων και β) βιομηχανικών λιπαντικών (Απόφαση Ε.Ε. 14/Μ/727- ΒΡ/ΜΟΒΙΛ).

Στη δεύτερη κατηγορία (πετρελαιοειδή διεθνών πωλήσεων) περιλαμβάνονται τα προϊόντα που διατίθενται για τον εφοδιασμό αεροσκαφών και πλοίων και βάσει α) της σύστασης τους, β) της χρήσης για την οποία προορίζονται και γ) της τιμής αλλά και της ιδιαίτερης φορολογικής μεταχείρισης για ορισμένα από αυτά, μπορούν να διακριθούν στις παρακάτω επιμέρους σχετικές αγορές: i. Βενζίνες αεροσκαφών και καύσιμα αεριωθουμένων τύπου βενζίνης, ii. Κηροζίνη αεροσκαφών τύπου JA-1 ή ATF –A1, iii. Πετρέλαια εσωτερικής καύσης (ντίζελ) για τη ναυτιλία (εδώ κατατάσσεται και το Marine Gas Oil) τα οποία μπορούν να διακριθούν σε δύο επιμέρους αγορές, α) ντίζελ ακτοπλοΐας και β) ντίζελ ποντοπόρων, μολονότι πρόκειται για το ίδιο προϊόν και τούτο διότι και ο καταναλωτής είναι διαφορετικός και η τιμή διαφορετική δεδομένου ότι το ντίζελ των ποντοπόρων δεν επιβαρύνεται με φόρο κατανάλωσης και ΦΠΑ, iv. Πετρέλαια εξωτερικής καύσης (μαζούτ) για τη ναυτιλία τα οποία για τους ίδιους παραπάνω λόγους μπορούν

να διακριθούν σε δύο χωριστές αγορές α) μαζούτ ακτοπλοΐας και β) μαζούτ ποντοπόρων, και γ) λιπαντικά για τη ναυτιλία.

Όλα τα παραπάνω πετρελαιοειδή, με εξαίρεση τα λιπαντικά, για να τεθούν σε κυκλοφορία πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές που έχει καθορίσει το Ελληνικό Δημόσιο, και οι οποίες είναι σύμφωνες με τις προδιαγραφές που έχει θεσπίσει η Ε.Ε.

B.1β. Από τις παραπάνω σχετικές αγορές των πετρελαιοειδών προϊόντων η υπό κρίση συγκέντρωση αφορά τις ακόλουθες:

α) Πετρελαιοειδή εγχώριας κατανάλωσης

1. Βενζίνη απλή, 2. Βενζίνη super, 3. Αμόλυβδη βενζίνη super, 4. Φωτιστικό Πετρέλαιο, 5. Ντίζελ θέρμανσης, 6. Ντίζελ κίνησης, 7. Μαζούτ 1500, 8. Μαζούτ 3500, 9. Ασφαλτοι, 10. Λιπαντικά αυτοκίνησης, 11. Βιομηχανικά λιπαντικά.

β) Τα πετρελαιοειδή διεθνών πωλήσεων

12. Ντίζελ ακτοπλοΐας, 13. Ντίζελ ποντοπόρων, 14. Μαζούτ ακτοπλοΐας, 15. Μαζούτ ποντοπόρων και 16. Λιπαντικά για τη ναυτιλία.

B.2. Ορισμένα από τα διαφορετικά είδη πετρελαιοειδών, λόγω του ότι προορίζονται για την ίδια χρήση, θα μπορούσαν κατ' αρχήν να θεωρηθούν μεταξύ τους υποκατάστατα προϊόντα (π.χ. τα διάφορα είδη βενζινών, πετρέλαια εσωτερικής ή εξωτερικής καύσης, κλπ.). Παρ' όλα αυτά, λόγω του ότι η υποκατάσταση ενός τύπου πετρελαιοειδών από έναν άλλο απαιτεί υψηλό κόστος μεταβολής της εγκατάστασης καύσης του καθώς και του ότι η χρήση ορισμένων πετρελαιοειδών τείνει να εγκαταλειφθεί (π.χ. απλή βενζίνη, μαζούτ 3500) λόγω της ραγδαίας εξέλιξης της τεχνολογίας και της στροφής του καταναλωτικού κοινού και της Πολιτείας σε λιγότερο ρυπογόνες μορφές ενέργειας, κρίνεται ότι δεν υφίσταται θέμα υποκατάστασης αλλά μελλοντικής αντικατάστασης ορισμένων προϊόντων με άλλα λιγότερο ρυπογόνα, και κυρίως με το φυσικό αέριο, το οποίο λόγω των ιδιοτήτων και της χρήσης του, θα αποτελέσει με την έλευσή του στη χώρα μας και τον βασικό «ανταγωνιστή» α) των υγραερίων, β) του πετρελαίου θέρμανσης και γ) και του πετρελαίου εξωτερικής καύσης (μαζούτ), ιδιαίτερα στο χώρο των μεγάλων βιομηχανιών.

B.3. Δεδομένου ότι οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις (καθώς και οι σημαντικότεροι ανταγωνιστές τους) καλύπτουν με τα προϊόντα τους όλη την Ελλάδα, ως σχετική γεωγραφική αγορά, στην υπό κρίση περίπτωση, μπορεί να θεωρηθεί το σύνολο της Ελληνικής επικράτειας για όλα τα πετρελαιοειδή που αφορά ή συγκέντρωση, πλην αυτών που διατίθενται στα ποντοπόρα πλοία, για τα οποία ως σχετική γεωγραφική αγορά μπορεί να θεωρηθεί η περιοχή της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας.

Γ.1. Η ζήτηση πετρελαιοειδών στην ελληνική αγορά το 1997 ανήλθε περίπου σε 14,5 εκατ. τόνους και παρουσιάζει την τελευταία 5ετία μέση ετήσια αύξηση 2,6%. Η ζήτηση καλύφθηκε α) κατά 56,3% από τις μεταφορές, β) κατά 16,3% από τη βιομηχανία και γ) κατά 27,4% από τους λοιπούς τομείς της οικονομίας.

Γ.2. Στον κλάδο της εμπορίας πετρελαιοειδών στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται περισσότερες από 30 εταιρίες, με συνολικό κύκλο εργασιών που και το 1996 και το 1997, υπερέβη το 1,6 τρις δρχ. Με βάση το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς οι εταιρίες αυτές κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες: (i) εταιρίες του δημόσιου τομέα (ΕΚΟ, ΕΛΔΑ), (ii) θυγατρικές πολυεθνικών

εταιριών (BP, MOBIL, SHELL, TEXACO) και (iii) εταιρίες ελληνικής ιδιοκτησίας (ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ, ΜΑΜΙΔΟΙΛ-ΙΕΤΟΙΛ, ΑΒΙΝΟΙΛ, ΕΛΙΝΟΙΛ, ΕΒΡΟΙΛ, ΔΡΑΚΟΙΛ, ΚΜΟΙΛ, κ.λ.π.)

Το 1997 οι δέκα πρώτες σε πωλήσεις εταιρίες ήταν:

Επωνυμία	Κύκλος Εργασιών 1997 (σε εκ. δρχ.)	Καθαρά Κέρδη 1997 (σε εκατ. δρχ.)
1. ΕΚΟ ΑΒΕΕ	285.433,5	6.684,9
2. SHELL HELLAS ΑΕ	247.587,3	4.266,2
3. BP GREECE ΑΕ	242.013,4	1.979,3
4. BP HELLAS ΑΕ	113.008,4	507,7
5. ΜΑΜΙΔΟΙΛ-ΙΕΤΟΙΛ ΑΕ	107.303,6	151,9
6. TEXACO ΑΕ	102.573,7	2.117,3
7. MOBIL OIL HELLAS ΑΕ	89.511,3	1.263,1
8. ΕΛ.ΔΑ.-Ε ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ	88.000,0	-
9. Γ. ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.Ε.Π.	83.077,9	-561,1
10. ΕΛΙΝΟΙΛ ΑΕ	52.557,3	202,7

Γ.3. Την τελευταία πενταετία στην ελληνική αγορά εισήλθαν μικρές μόνον εταιρίες (όπως η ΕΛΔΑ-Ε, η ΕΤΕΚΑ ΑΕ, η SILKOIL κ.α). Όσον αφορά συγκεντρώσεις που πραγματοποιήθηκαν στο χώρο σημειώνεται η συγκέντρωση των εταιριών BP και MOBIL, οι οποίες το 1996 ένωσαν τις δυνάμεις τους σε πανευρωπαϊκό επίπεδο (βλ. σχετ. Απόφαση ΕΕ, Case IV/M 727-BP/MOBIL), η εξαγορά του 50% της MOTOR OIL από την ARAMCO (ΕΑ 25/95) ενώ αναφέρεται ως επικείμενη η συγκέντρωση της SHELL με την TEXACO και της ARAMCO με την AVINOIL.

Γ.4. Από τις εταιρίες εμπορίας πετρελαιοειδών που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, μόνο τέσσερις (οι ΕΚΟ-ΕΛΔΑ, MOBIL, BP και SHELL) διαθέτουν μερίδια άνω του 10% σε όλες (σχεδόν) τις προαναφερθείσες σχετικές αγορές του κλάδου των πετρελαιοειδών. Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα, από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, στοιχεία, τα μερίδια των εταιριών που ηγούνται σε κάθε μία από τις προαναφερθείσες αγορές είχαν την τελευταία τριετία ως ακολούθως:

α) Πετρελαιοειδή εγχώριας κατανάλωσης

1. Βενζίνη απλή : Η μόνη από τις παραπάνω 4 εταιρίες, η οποία διατηρεί τα μερίδια της (15,4% το 1995, 15,5% το 1996 και 16,5% το 1997) τα τελευταία χρόνια, είναι η BP, η οποία και ηγείται από το 1996 στην αγορά αυτή. Η ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ, η οποία είχε τα πρωτεία στην αγορά το 1995 (18,3%), το 1996 και το 1997 ήταν δεύτερη με μερίδιο 15,3%. Οι ΕΚΟ-ΕΛΔΑ και MOBIL παρουσίασαν μικρές διακυμάνσεις στα μερίδια τους, και κατέλαβαν το 1997 την 3η και 4η θέση με μερίδια 14,5% και 8,9% αντίστοιχα, ενώ η SHELL φαίνεται να εγκαταλείπει την αγορά της απλής βενζίνης (το μερίδιο της από 12,6% το 1995 έπεσε μέχρι το 1997 στο 2,9%). Το σύνολο των μεριδίων αγοράς και των 5 προαναφερθεισών εταιριών παρουσίασε πτώση την τελευταία τριετία από 68,1% το 1995 σε 58,1% το 1997. Με την υπό κρίση συγκέντρωση η ΕΛ.ΠΕ θα αποκτήσει το 30% περίπου της αγοράς, ενώ οι συνεργαζόμενες BP και MOBIL κατέχουν από κοινού μερίδιο 25,4%.

2. Βενζίνη super : Στην αγορά αυτή οι 4 προαναφερθείσες εταιρείες παρουσιάζονται περίπου «ισοδύναμες» τα τελευταία τρία χρόνια, με μερίδια το 1997 κάτω του 16,5% (ΕΚΟ-ΕΛΔΑ) και άνω του 13,5% (MOBIL). Και οι 4 μαζί διατήρησαν την τελευταία 3ετία το 61-62% περίπου της αγοράς. Η συνεργασία της BP με τη MOBIL το 1996, έφερε τις δύο εταιρείες ουσιαστικά στην 1η θέση με μερίδιο αγοράς 29-30% περίπου, ενώ η εξαγορά της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ από τον όμιλο της ΕΛ.ΠΕ. θα φέρει την τελευταία στη 2η θέση με μερίδιο 21% περίπου.
3. Αμόλυβδη βενζίνη super : Στην αγορά αυτή το 1997 ηγείτο (με μικρή όμως διαφορά από τις άλλες τρεις εταιρείες) η SHELL με μερίδιο 17% (τα μερίδια αγοράς των άλλων κυμάνθηκαν στο 15%-16%). Τα μερίδια αγοράς και των τεσσάρων εταιρειών ως σύνολο παρουσίασε μικρή πτώση την τελευταία τριετία (από 68,6% το 1995 σε 66,8% το 1997). Η συνεργασία της BP με τη MOBIL, έχει φέρει πλέον τις δύο εταιρείες στην 1η θέση με μερίδιο αγοράς 31-33% περίπου και με σημαντική πλέον διαφορά από τις επόμενες, ενώ η εξαγορά της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ από τον όμιλο της ΕΛ.ΠΕ. θα φέρει την τελευταία ένα βήμα μπροστά από τη SHELL, στη 2η θέση με μερίδιο 19% περίπου.
4. Φωτιστικό Πετρέλαιο : Στην αγορά αυτή ο όμιλος της ΕΛ.ΠΕ είχε σημαντική υπεροχή έναντι των άλλων εταιρειών τα τελευταία 3 χρόνια με μερίδιο που κυμάνθηκε από 45% έως 50%. Με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης η ΕΛ.ΠΕ. θα ενδυναμώσει τη θέση της καλύπτοντας το 60%-62% της αγοράς.
5. Ντίζελ θέρμανσης : Στην αγορά του πετρελαίου θέρμανσης ο όμιλος της ΕΛ.ΠΕ κατάφερε να προηγηθεί το 1997 (15,6%) έναντι των 3 άλλων μεγάλων εταιρειών, των οποίων τα μερίδια, στην 3ετία παρέμειναν σχετικά σταθερά, άνω του 11%. Όμως η συνεργασία των BP και MOBIL, φέρνει τις συνεργαζόμενες εταιρείες και στο πετρέλαιο θέρμανσης στην 1η θέση με μερίδιο αγοράς 24% περίπου, ενώ ο όμιλος της ΕΛ.ΠΕ. και μετά την εξαγορά της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ θα έλθει στη 2η θέση με μερίδιο 21% περίπου.
6. Ντίζελ κίνησης : Στην αγορά αυτή η ΕΚΟ-ΕΛΔΑ ηγείτο την τελευταία 3ετία με ποσοστό που αυξήθηκε από 18% το 1995 σε 19,7% το 1997. Την 2η και 3η θέση κατέλαβαν οι BP και SHELL με ποσοστά φθίνοντα η πρώτη (από 15,6% το 1995 σε 14% το 1997) και σχετικά σταθερά η δεύτερη (από 12,5% το 1995 σε 13% το 1997) και την 4η η MOBIL με 11% περίπου. Συνολικά, τα μερίδια και των τεσσάρων παρέμειναν σταθερά στην 3ετία στο 57% περίπου της αγοράς. Η συνεργασία BP-MOBIL, φέρνει τις συνεργαζόμενες εταιρείες στην 2η θέση με μερίδιο αγοράς 25% περίπου, και μικρή διαφορά από τον όμιλο της ΕΛ.ΠΕ., ο οποίος μετά την εξαγορά της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ θα περάσει στην 1η θέση με μερίδιο 26% περίπου.
7. Μαζούτ 1500 : Στην αγορά αυτή η ΕΚΟ-ΕΛΔΑ βρισκόταν την τελευταία 3ετία στην πρώτη θέση, αν και τα ποσοστά της βαίνουν μειούμενα (από 16,1% το 1995 σε 14,9% το 1997). Την 2η και 3η θέση κατέλαβαν και πάλι οι BP και SHELL με ποσοστά σχετικά σταθερά η πρώτη (13% περίπου) και αυξανόμενα η δεύτερη (από 9,5% το 1995 σε 12,1% το 1997). Στην 4η θέση έρχεται η ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ με 8% περίπου, ενώ η MOBIL δεν έχει σοβαρή παρουσία (3-3,5% περίπου). Το συνολικό μερίδιο αγοράς και των πέντε παρέμεινε σταθερό στην 3ετία στο 63,4% περίπου. Η συνεργασία BP-MOBIL, φέρνει τις εταιρείες αυτές στην 2η θέση με μερίδιο αγοράς 16% περίπου, ενώ ο όμιλος της ΕΛ.ΠΕ., με την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης, θα παραμείνει στην 1η θέση με μερίδιο 23% περίπου.

8. Μαζούτ 3500 : Στην εν λόγω αγορά η ΕΚΟ-ΕΛΔΑ έχει την 1η θέση, με ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό μεριδίου αν και φθίνον (από 43,7% το 1995 σε 39% το 1997) και πολύ μεγάλη διαφορά από όλες τις άλλες εταιρείες του κλάδου, καμία των οποίων το μερίδιο αγοράς δεν φαίνεται να φθάνει ούτε το 10%. Οι BP και MOBIL, ούτε και μέσα από τη συνεργασία τους καταφέρνουν να αποκτήσουν μερίδιο μεγαλύτερο του 4%, ενώ η υπό κρίση συγκέντρωση θα οδηγήσει σε μικρή αύξηση του μεριδίου του ομίλου της ΕΛ.ΠΕ. στο 47% περίπου, η οποία κρίνεται αμελητέα, δεδομένου μάλιστα και του γεγονότος ότι η πορεία της ζήτησης μαζούτ 3500 στην εσωτερική αγορά είναι φθίνουσα, καθώς οι μεγάλες βιομηχανίες (π.χ. ΔΕΗ) έχουν αρχίσει να στρέφονται σε λιγότερο ρυπογόνες μορφές ενέργειας (π.χ. φυσικό αέριο).

9. Ασφαλτοι : Στην αγορά αυτή το μερίδιο του ομίλου της ΕΛ.ΠΕ την τελευταία 3ετία κυμάνθηκε από 27,7% το 1995, σε 24,5% το 1996 και σε 29,1% το 1997. Το δε μερίδιο της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ, αν και κυμαινόμενο, δεν ξεπέρασε το 3%. Ως εκ τούτου, η αύξηση του μεριδίου της ΕΛ.ΠΕ., ως αποτέλεσμα της συγκέντρωσης, δεν θα είναι σημαντική.

10. Λιπαντικά αυτοκίνησης και Βιομηχανικά λιπαντικά : Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για κάθε μία ξεχωριστή αγορά. Γενικότερα, στον κλάδο των λιπαντικών ηγούνται η BP και η MOBIL με συνολικό μερίδιο 45% περίπου (θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα μερίδια και των δύο εταιρειών το 1997 παρουσίασαν κάμψη : της BP από 27,2% το 1996 σε 21,9% το 1997 και της MOBIL από 26,2% το 1995 σε 23,3% το '97), ενώ στην 3^η θέση παραμένει την τελευταία 3ετία η SHELL με ποσοστό το οποίο το 1997 ήταν της τάξεως του 21,3%. Η υπό κρίση συγκέντρωση δεν φαίνεται να βελτιώνει σημαντικά τη θέση της ΕΛ.ΠΕ. στην ευρύτερη αγορά των λιπαντικών, αφού το μερίδιό της από 11,5% το 1997 θα φθάσει το 15,5% περίπου.

β) Τα πετρελαιοειδή διεθνών πωλήσεων

1. Ντίζελ ακτοπλοΐας : Στην εν λόγω αγορά ηγήθηκε την τελευταία 3ετία η ΕΚΟ-ΕΛΔΑ με μερίδιο που κυμάνθηκε μεταξύ 34,2% και 39%, ενώ 2^η ήταν η BP με μερίδιο από 24,3% - 26,6% και 3^η η SHELL με μερίδιο 11,6%-13,6%. Το δε μερίδιο της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ παρουσίασε σημαντική πτώση και από 6,2% που ήταν το 1995 μειώθηκε σε 2,3% το 1997. Συνεπώς, με την υπό κρίση συγκέντρωση η ΕΛ.ΠΕ. δεν πρόκειται κατ' ουσίαν να ισχυροποιήσει τη θέση της στην αγορά αυτή.

2. Ντίζελ ποντοπόρων : Και στα ποντοπόρα ηγήθηκε την τελευταία 3ετία η ΕΚΟ-ΕΛΔΑ, με μερίδιο που κυμάνθηκε μεταξύ 34,4% και 38,5%, ενώ 2^η ήταν η SHELL με μερίδιο 13%-14%. Το δε μερίδιο της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ παρουσίασε μεν κάποια αύξηση αλλά παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα μη ξεπερνώντας το 8%. Θα πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι, λόγω του ότι η γεωγραφική αγορά στην περίπτωση των ποντοπόρων είναι πολύ ευρύτερη της Ελληνικής επικράτειας, τα πραγματικά μερίδια των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, αλλά και των άλλων εταιρειών του κλάδου, είναι μικρότερα των προαναφερομένων.

3. Μαζούτ ακτοπλοΐας : Στην αγορά αυτή ηγείται και πάλι η ΕΚΟ-ΕΛΔΑ με μερίδιο που, την τελευταία 3ετία κυμάνθηκε μεταξύ 33% και 48%, ενώ 2^η είναι η SHELL με μερίδιο το οποίο ενώ τα προηγούμενα χρόνια ήταν της τάξεως του 31%-32,5%, το 1997 έπεσε στο 20,4%. Το δε μερίδιο της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ παρουσίασε την 3ετία αυτή ραγδαία πτώση και από 8% το 1995 μειώθηκε σε 5,7% το 1996 και σε 0,2% το 1997. Συνεπώς, με την υπό κρίση συγκέντρωση η ΕΛ.ΠΕ. δεν πρόκειται κατ' ουσίαν να ισχυροποιήσει τη θέση της στην αγορά αυτή.

4. Μαζούτ ποντοπόρων : Και στα ποντοπόρα ηγείται η ΕΚΟ-ΕΛΔΑ, με μερίδιο όμως που παρουσίασε μείωση την τελευταία 3ετία και από 38% το 1995 έφθασε το 31,4% το 1997. Στη 2^η θέση είναι η JET OIL με μερίδιο της τάξεως του 15%. Το δε μερίδιο της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ παρουσίασε αύξηση την 3ετία αυτή και από 4,6% το 1995 έφθασε το 8% το 1997. Με την υπό κρίση συγκέντρωση, είναι ενδεχόμενο η ΕΛ.ΠΕ. να επανέλθει στη θέση που είχε πριν το 1997 στην εν λόγω αγορά, (σε πανελλαδικό επίπεδο).

5. Λιπαντικά για τη ναυτιλία : Στην εν λόγω αγορά ηγήθηκε την τελευταία 3ετία η SHELL (με μερίδιο που κυμάνθηκε από 29,7% το 1995, σε 33,1% το 1996 και σε 30,9% το 1997). Στη 2η θέση παρέμεινε σταθερά η MOBIL (με μερίδιο 22,3% το 1995, 26,4% το 1996 και 23,3% το 1997), ενώ την 3η και την 4η θέση κατέλαβαν οι ΕΚΟ-ΕΛΔΑ και η BP με μερίδια που στην καλύτερη περίπτωση δεν ξεπέρασαν το 15,7% (1995) της αγοράς για την πρώτη και το 10,6% (1997) για την δεύτερη. Η συνεργασία της BP με τη MOBIL, έχει φέρει τις δύο εταιρείες στην 1η μεν θέση (με μερίδιο 34% περίπου) αλλά με μικρή διαφορά από τη SHELL. Η δε εξαγορά της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ από τον όμιλο της ΕΛ.ΠΕ. δεν θα βοηθήσει ιδιαίτερα την τελευταία, καθώς το μερίδιο της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ είναι αμελητέο (από 3% το 1995 έχει πέσει στο 0,4% το 1997).

Α.1. Ως προς το δυνητικό ανταγωνισμό είναι δύσκολο να γίνουν προβλέψεις για τον κλάδο συνολικά δεδομένου και του γεγονότος ότι τα τελευταία χρόνια δεν υπήρξαν σημαντικές εισοδοι μεγάλων εταιρειών στο χώρο αυτό. Στον τύπο πάντως γίνονται συχνά αναφορές για μεγάλους ομίλους εταιρειών, ελληνικούς και ξένους, που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον να εισέλθουν στον κλάδο. Και γεγονός παραμένει ότι σε πανευρωπαϊκό τουλάχιστον επίπεδο γίνονται μεγάλες ανακατατάξεις στο χώρο, με τη μορφή (σε πρώτο στάδιο) της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων (όπως BP-MOBIL). Από την άλλη πλευρά θα πρέπει να σημειωθεί ότι με την έλευση του φυσικού αερίου – και δεδομένης της μερικής τουλάχιστον υπο(αντι)κατάστασης ορισμένων πετρελαιοειδών από αυτό – ο όμιλος της ΕΛ.ΠΕ. αναμένεται να ισχυροποιήσει τη θέση του στις αγορές αυτές, δεδομένου ότι συμμετέχει στην κρατική εταιρεία εμπορίας και διαχείρισης φυσικού αερίου (ΔΕΠΑ).

Α.2. Νομικά εμπόδια για την είσοδο νέων εταιριών στην αγορά δεν υφίστανται, ενώ από τα πραγματικά εμπόδια σοβαρότερο κρίνεται το σημαντικό ύψος της απαιτούμενης επένδυσης σε εγκαταστάσεις και μεταφορικά μέσα, το οποίο από μόνο του φαίνεται να περιορίζει κατ' αρχήν τη δραστηριοποίηση εταιριών με μικρή οικονομική δύναμη σε πανελλαδική κλίμακα. Από την άλλη πλευρά όμως στο χώρο δραστηριοποιούνται επιτυχώς πολλές μικρές επιχειρήσεις με τοπική εμβέλεια, οι οποίες επωφελούνται και των ειδικών κινήτρων που προσφέρει ο ν. 1571/85 για την κάλυψη με πετρελαιοειδή των «προβληματικών» περιοχών της χώρας.

Α.3. Οι εξαγωγές και οι εισαγωγές πετρελαιοειδών είναι ελεύθερες. Η ελευθερία εισαγωγής όμως περιορίζεται λόγω της δέσμευσης των εταιριών εμπορίας να διατηρούν αποθέματα ασφαλείας τα οποία μπορούν να φυλάσσουν σε δεξαμενές των διυλιστηρίων από όπου τα προμηθεύονται με αποτέλεσμα τα ελληνικά διυλιστήρια να έχουν σοβαρό πλεονέκτημα έναντι των ευρισκομένων στο εξωτερικό. Μέχρι σήμερα όμως δεν έχουν δημιουργηθεί σημαντικά προβλήματα τόσο λόγω της πλεονάζουσας παραγωγικής δυναμικότητας των ελληνικών διυλιστηρίων όσο και των χαμηλών τιμών στις οποίες αυτά διαθέτουν τα προϊόντα τους σε σχέση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.

Λ.4. Όσον αφορά τις δυνατότητες επιλογής προμηθευτών και καταναλωτών/χρηστών, τόσο από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις όσο και από άλλες ανταγωνιστικές και δυναμικά ανταγωνιστικές τους εταιρείες, η ΕΚΟ-ΕΛΔΑ (της ΕΛ.ΠΕ.) διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών της όσον αφορά τις πηγές πρώτων υλών, δεδομένου ότι στον όμιλο της ΕΛ.ΠΕ ανήκουν τα δύο κρατικά διυλιστήρια τα οποία παράγουν και διαθέτουν το 60% περίπου των πετρελαιοειδών που διακινούν οι εταιρείες εμπορίας που δραστηριοποιούνται στη χώρα, ενώ υστερεί σε αριθμό εγκαταστάσεων και συνολική δυναμικότητα δεξαμενισμού.

Δεδομένης όμως της ενεργής συμμετοχής και της εποπτείας της Πολιτείας στον τομέα των πετρελαιοειδών, της πλεονάζουσας παραγωγικής δυναμικότητας των εγχώριων διυλιστηρίων και της πλεονάζουσας χωρητικής ικανότητας των αποθηκευτικών χώρων των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο (που τους επιτρέπει να συνάπτουν μεταξύ τους συμφωνίες αλληλοεξυπηρέτησης), η πρόσβαση, τόσο των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, όσο και των ανταγωνιστριών τους εταιρειών, στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων δεν φαίνεται να παρουσιάζει σοβαρές δυσχέρειες.

Ε.1. Στη σύμβαση που θα υπογραφεί θα περιληφθούν οι ακόλουθοι περιοριστικοί του ανταγωνισμού όροι:

1. Οι πωλητές αναλαμβάνουν με το Προσύμφωνο την υποχρέωση επί Ζετία από της ημέρας ολοκλήρωσης της μεταβίβασης των μετοχών α) να μην ασχολούνται, άμεσα ή έμμεσα, οι ίδιοι προσωπικά ή μέσω παρενθέτων προσώπων, επί αμοιβή ή δωρεάν, με άμεση επιχειρηματική δραστηριότητα ή μέσω επενδύσεων τους σε επιχειρήσεις στις οποίες έχουν μετοχικό ή διοικητικό έλεγχο, σε καμία δραστηριότητα που ανταγωνίζεται την επιχειρηματική δραστηριότητα της εταιρίας στην Ελλάδα και γενικότερα σε καμία δραστηριότητα που να μπορεί να θίξει την εμπορική αξία της εταιρίας και τις δυνατότητες ανάπτυξης της δεδομένου ότι η μεταβίβαση των μετοχών της εταιρίας είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση από τους πωλητές δραστηριοτήτων που είναι ανταγωνιστικές προς αυτήν και β) να τηρήσουν το απόρρητο για κάθε τεχνογνωσία που εφαρμόζεται από την εταιρία

2. Οι πωλητές αναλαμβάνουν με το Προσύμφωνο την υποχρέωση επί Ζετία από της ημέρας ολοκλήρωσης της μεταβίβασης των μετοχών να μην προσλάβουν, άμεσα ή έμμεσα, για τους ίδιους ή για κάθε τρίτο, στελέχη και πωλητές της εταιρίας που ασχολούνται ή έχουν απασχοληθεί σε δραστηριότητες σχετιζόμενες προς τους σκοπούς της εταιρίας.

Οι εν λόγω περιορισμοί είναι αναγκαίοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, άμεσα συνδεδεμένοι με το κύριο αντικείμενο της και δεν εκφεύγουν των ορίων του Κανονισμού ΕΟΚ αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου της 21.12.1989 και της σχετικής ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού.

III. 1. Επειδή κατ' ακολουθίαν όλων των ανωτέρω, με την εξαγορά από εταιρία ή εταιρίες του ομίλου της ΕΛΠΕ του συνόλου των μετοχών της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ, η ΕΛΠΕ θα αποκτήσει έμμεσα τον έλεγχο της δεύτερης και συνεπώς θα δημιουργηθεί ταυτόχρονα οριζόντια και κάθετη συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2β ν. 703/77, όπως ισχύει.

2. Η κρινόμενη συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1, δεδομένου ότι πληρούνται και οι δύο προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος και ειδικότερα:

α) Το μερίδιο αγοράς ορισμένων εκ των προϊόντων που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά, τουλάχιστον 25% του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή, λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται (29,8% στην αγορά της κοινής (απλής) βενζίνης, 25,7% στην αγορά του πετρελαίου κίνησης, 47,0% στην αγορά του μαζούτ 3500, 30,4% στην αγορά της ασφάλτου, 61,6% στην αγορά του φωτιστικού πετρελαίου, 38,2% στην αγορά του ντίζελ ακτοπλοΐας, 43,2% στην αγορά του ντίζελ ποντοπόρων (σε πανελλαδικό επίπεδο), 32,8% στην αγορά του μαζούτ ακτοπλοΐας, και 39,4% στην αγορά του μαζούτ ποντοπόρων (σε πανελλαδικό επίπεδο).

β) Ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ξεπερνά το σε δραχμές ισόποσο των 50.000.000 ECU (ΕΛ.ΠΕ.: 2.314,99 εκ. ECU, ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ: 269,43 εκ. ECU, Σύνολο: 2.584,42 εκ. ECU) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, στην εθνική αγορά συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των 5.000.000 ECU (ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ ως ανωτέρω και ΕΚΟ ΑΒΕΕ : 907,8 εκ. ECU).

Η ΕΛΠΕ κατά το άρθρο 4β παρ. 3, ως αποκτώσα τον έλεγχο της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ έχει την υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης, το οποίο και έπραξε προ της έναρξης της προθεσμίας των 10 εργασίμων ημερών, που ορίζεται στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου, δεδομένου ότι κατά την ημέρα υποβολής της γνωστοποίησης δεν είχε συναφθεί η συμφωνία πώλησης των μετοχών της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ και η αποκτώσα τον έλεγχο εταιρία κατέθεσε «Επιστολή Προθέσεων» που είχε συνυπογράψει με τους μετόχους της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ, δια της οποίας συμφωνείται η ύπαρξη πρόθεσης για την υπογραφή της σύμβασης πώλησης.

3. Με βάση τη θέση που κατέχουν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις σε κάθε μία από τις ανωτέρω προσδιορισθείσες σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε καμία από τις εν λόγω αγορές. Ειδικότερα:

- ◆ Στις αγορές α) της αμόλυβδης βενζίνης, β) της βενζίνης σούπερ, γ) του πετρελαίου θέρμανσης και δ) των πάσης φύσεως λιπαντικών, στις οποίες ηγούνται οι συνεργαζόμενες εταιρείες BP-MOBIL, η υπό κρίση συγκέντρωση αναμένεται ότι θα βελτιώσει τη θέση της ΕΛ.ΠΕ. σε κάθε επιμέρους αγορά και θα ενδυναμώσει τον ανταγωνισμό σ' αυτές. Επίσης, στην αγορά του πετρελαίου κίνησης, στην οποία η θέση του ομίλου της ΕΛ.ΠΕ. ενδυναμώνεται σημαντικά, ο ανταγωνισμός είναι ήδη έντονος και δεν αναμένεται να διαταραχθεί με την υπό κρίση συγκέντρωση.
- ◆ Όσον αφορά τις αγορές α) της απλής βενζίνης, β) του φωτιστικού πετρελαίου και γ) του μαζούτ 3500 και 1500 (για εγχώρια κατανάλωση), οι οποίες είναι είτε μικρές είτε φθίνουσες, λόγω της στροφής των καταναλωτών και της Πολιτείας σε λιγότερο ρυπογόνες μορφές ενέργειας, και στις οποίες η παρουσία του ομίλου της ΕΛ.ΠΕ. ενδυναμώνεται με την υλοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης, η σε βάθος εξέταση των επιπτώσεων της συγκέντρωσης στον ανταγωνισμό είναι άνευ ουσίας, δεδομένου ότι η ενίσχυση της θέσεως της ΕΛ.ΠΕ. στην αγορά οφείλεται και στην έλλειψη ενδιαφέροντος εκ μέρους των άλλων

ισχυρών (πολυεθνικών) επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο για δυναμικότερη παρουσία στις εν λόγω αγορές.

- ◆ Στις αγορές α) της ασφάλτου β) του ντίζελ ακτοπλοΐας και γ) του μαζούτ ακτοπλοΐας, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν πρόκειται να επηρεάσει τον ανταγωνισμό δεδομένου ότι η αύξηση του μεριδίου του ομίλου της ΕΛ.ΠΕ. λόγω της απόκτησης της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ είναι αμελητέα.
  - ◆ Τέλος, στις αγορές του ντίζελ και του μαζούτ ποντοπόρων (στις οποίες ο όμιλος της ΕΛ.ΠΕ. ηγείται, σε πανελλαδικό επίπεδο, με ποσοστά της τάξεως του 43% και του 39% αντίστοιχα, ενώ κανένας από τους ανταγωνιστές της δεν φαίνεται να κατέχει στις αγορές αυτές, στην Ελλάδα, μερίδιο άνω του 14%) η θέση του ομίλου της ΕΛ.ΠΕ., μετά την εξαγορά της ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ, πιθανολογείται ότι θα ενδυναμωθεί κατά 8% περίπου. Στις εν λόγω αγορές, η ΕΚΟ-ΕΛΔΑ (της ΕΛ.ΠΕ.) διαθέτει κατ' αρχήν - στην Ελλάδα - ένα συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με τις άλλες εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών (πλην ίσως της AVINOIL), δεδομένου ότι στον όμιλό της ανήκουν τα δύο κρατικά διυλιστήρια του Ασπροπύργου και της Θεσσαλονίκης, τα οποία διαθέτουν λιμενικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση πλοίων. Στις εγκαταστάσεις όμως αυτές μπορούν να έχουν πρόσβαση και οι άλλες εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών, προμηθευόμενες τα καύσιμα της συγκεκριμένης αποστολής από τα διυλιστήρια αυτά. Πέραν αυτού τα ποντοπόρα πλοία έχουν τη δυνατότητα εφοδιασμού με πετρελαιοειδή από εταιρείες πετρελαιοειδών που διατηρούν εγκαταστάσεις σε άλλες χώρες (π.χ. Βουλγαρία, Ρουμανία, Ρωσία, κλπ.) και ως εκ τούτου ο ανταγωνισμός δεν περιορίζεται στην εγχώρια αγορά.
4. Ο πραγματικός ανταγωνισμός στον κλάδο είναι έντονος καθώς στην ευρύτερη αγορά δραστηριοποιούνται περισσότερες από 30 επιχειρήσεις, πολλές από τις οποίες είναι θυγατρικές ισχυρών πετρελαϊκών ομίλων, ενώ ο δυνητικός ανταγωνισμός δεν αντιμετωπίζει νομικά ή αξιολογικά πραγματικά εμπόδια.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι δεν υφίσταται νόμιμη περίπτωση για να απαγορευθεί η από 11.6.1998 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση των εταιριών «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ» και «Γ. ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.Ε. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ».

Η παρούσα εκδόθηκε την 31η Ιουλίου 1998.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συντάξας την Απόφαση

Ο Πρόεδρος

Λεωνίδας Νικολούζος

Σταύρος Αργυρόπουλος

Η Γραμματέας

Ελένη Βασιλειάδου